

Databázi popravených za nacismu jsme představili odborníkům

23.6.2025 - Petra Jungwirthová | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

Ústav pro studium totalitních režimů spustil koncem května unikátní webový portál **Popravenizavalky.cz**. Projekt, který vznikl ve spolupráci s německým památníkem **Gedenkstätte Münchner Platz Dresden**, přináší veřejnosti přehledně zpracovanou databázi československých občanů popravených během nacistické okupace z rozhodnutí německých soudů. Při této příležitosti se v pondělí 23. června 2025 v Paláci Archa v Praze uskutečnilo celorepublikové setkání badatelů a historiků s cílem představit databázi odborné veřejnosti, sdílet zkušenosti z jejího vzniku a diskutovat možnosti další spolupráce při mapování nacistické represivní politiky vůči občanům tehdejšího Československa. V rámci programu zazněly odborné prezentace týkající se metodiky zpracování, archivních pramenů a příklady jednotlivých životních příběhů obětí.

„Měli jsme radost z vysokého zájmu odborné veřejnosti. Během setkání se ukázalo, že tento projekt má potenciál stát se důležitou oporou nejen pro historický výzkum, ale také pro výuku a popularizaci moderních dějin,“ uvedla **Pavla Plachá**, vedoucí Oddělení výzkumu období 1938–1945. *„Přítomní kolegové oceňovali zejména kombinaci archivních materiálů, biografických dat a vizuálních podkladů, které databáze nabízí a komunikaci s rodinami popravených. Diskuze byla věcná, inspirativní a potvrdila, že téma represí během nacistické okupace je stále živé a relevantní,“* dodala historička **Ústavu pro studium totalitních režimů** a spoluřešitelka projektu **Magda Veselská** v souvislosti se zhodnocením samotného průběhu prezentace.

Portál *Popravenizavalky.cz* v první fázi zpřístupňuje více než 300 profilů osob popravených v Drážďanech, jichž bylo celkem téměř 900. Projekt se v dalších etapách rozšíří o další popraviště, kde byly vykonány tresty smrti na občanech předmnichovského Československa.

Databáze propojuje výzkum domácích i zahraničních archivů a klade důraz nejen na historickou přesnost, ale také na lidský rozměr jednotlivých osudů. Jedná se o první ucelené a metodicky podložené zpracování tohoto typu v českém prostředí, s přesahem do evropského kontextu.

<https://www.ustrcr.cz/databazi-popravenych-za-nacismu-jsme-predstavili-historicke-obci>